

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2020_2021

Anul de studiu III / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă și Muzică Religioasă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență 2018-2022
1.6. Programul de studii/calificarea*	Teologie Pastorală Ortodoxă / COR 263 - Specialiști în domeniul social și religios; 231, 232, 233, 234 - profesori în învățământul primar, gimnazial, secundar și universitar

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Formare duhovnicească 2		2.2. Cod disciplină	TP 322			
2.3. Titularul activității de curs	pr. lect. univ. dr. Oliviu-Petru Botoi						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	pr. lect. univ. dr. Oliviu-Petru Botoi						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	1	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					4
Examinări					
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	16
3.9 Total ore pe semestru	14
3.10 Numărul de credite**	1

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul.
4.2. de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, lap-top, flipchart, sistem audio, tablă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Descrierea conceptelor, a problemelor și a tematicii de cercetare cu privire la spiritualitatea creștin ortodoxă C2. Familiarizarea cu terminologia disciplinei C3. Asimilarea strategiilor interactive în transmiterea valorilor duhovnicești
-------------------------	--

	<p>C4. Dezvoltarea unei atitudini responsabile față de cercetarea științifică</p> <p>C5. Cunoașterea marilor personalități ale spiritualității creștine, în general, și ale celei răsăritene, în special, și a învățăturilor lor</p> <p>C6. Aprofundarea învățăturilor Sfinților Părinți privind etapele vieții duhovnicești</p> <p>C7. Înțelegerea modurilor de manifestare a patimilor trupești și sufletești</p> <p>C8. Însușirea cunoștințelor privind virtuțile creștine, din perspectiva unei finalități formatoare, experimentale</p> <p>C9. Dobândirea și exersarea discernământului duhovnicesc</p> <p>C10. Cultivarea dialogului cu celelalte discipline teologice și ramuri ale științei, în identificarea unei viziuni interdisciplinare, integratoare asupra vieții duhovnicești creștine</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Analiza textelor esențiale din operele Sfinților Părinți</p> <p>CT2. Deprinderea metodelor de investigație științifică</p> <p>CT3. Cultivarea deprinderii de a valorifica optim și creativ propriul potențial în activitățile științifice</p> <p>CT4. Dezvoltarea dorinței împlinirii în viața concretă a învățăturilor, sfaturilor și recomandărilor duhovnicești ale marilor personalități spirituale creștine, din perspectiva îmbunătățirii morale</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea duhovnicească a studentului teolog în contextul actual al vieții Bisericii (perspectivă teoretică și practică)
7.2 Obiectivele specifice	<p>Cunoașterea marilor personalități ale Spiritualității creștine și a specificului învățaturii lor</p> <p>Familiarizarea cu operele Sfinților Părinți și ale scriitorilor duhovnicești răsăriteni</p> <p>Cunoașterea marilor etape ale vieții creștine și notele lor definitorii</p> <p>Descrierea modalităților de manifestare a păcatelor și patimilor, ca forme ale răului spiritual</p> <p>Prezentarea corectă a mijloacelor de luptă trupească și duhovnicească împotriva păcatelor și a patimilor trupești și sufletești</p> <p>Însușirea noțiunilor fundamentale cu privire la virtuțile creștine și a modurilor de cultivare concretă a lor</p> <p>Dobândirea criteriilor de discernere asupra experiențelor duhovnicești</p> <p>Conștientizarea asupra importanței pentru omul și lumea contemporană a valorii rugăciunii personale și eclesiale</p> <p>Evidențierea complementarității dintre mijloacele personale, individuale, și cele eclesiale, sacramentale de asceză și progres spiritual</p> <p>Obținerea capacității intelectuale și spirituale necesare prezentării învățăturilor duhovnicești răsăritene, în contextul actual, lumii și omului contemporan, în scopul îmbunătățirii vieții morale</p>

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Desăvârșirea și iluminarea omului	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Credința – temelia urcușului duhovnicesc	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Frica de Dumnezeu și gândul la Judecată	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Pocăința	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Înfrânarea	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică

Paza minții sau a gândurilor	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Răbdarea necazurilor	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Blândețea și smerenia	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Contemplarea lui Dumnezeu în creație	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Înțelegerea duhovnicească a Scripturii	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Rugăciunea curată	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Metodele pentru înlesnirea rugăciunii curate	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Dragostea și nepătimirea	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
Îndumnezeirea	Discuții, dialoguri, dezbateri, analize lucrări de seminar	1 oră fizică

Bibliografie

- *** Colecția „Părinți și scriitori bisericești”, București, EIBMBOR.
- *** *Cum să biruim deprimarea*, trad. din limba engleză de Constantin Făgețan, București, Edit. Sophia, 2008.
- *** *Cum să dobândim răbdarea. Sfinții Părinți și marii Stareți ai Bisericii despre răbdarea necazurilor vieții*, trad. din limba rusă de Geheroghiță Ciocoi, București, Edit. De Suflet, 2015.
- *** *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși. Vol. I-XII*, trad. de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992 și reeditările ulterioare.
- *** *Patericul Mare*, trad. Introd. și note de Pr. Prof. Constantin Coman, București, Edit. Bizantină, 2015.
- ANDREICUȚ, Andrei, *Dinamica despătimirii. Spiritualitate creștină*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001
- AVDEEV, Dr. Dmitri, *Depresia ca patimă și ca boală*, trad. din limba rusă de Adrian Tănăsescu-Vlas, București – Alexandria, Edit. Sophia – Cartea Ortodoxă, 2008.
- BENEDICT Aghioritul, Patimile și vindecarea lor, trad. din limba greacă de Ieroschim. Ștefan Nuțescu, Schitul Lacu - Sfântul Munte Athos, București, Edit. Evanghelistos, 2002.
- IDEM, *Psihoterapia ortodoxă. Continuare și dezbateri*, trad. din limba greacă: prof. Ion Diaconescu și prof. Nicolae Ionescu, București, Editura Sofia, 2001.
- BUNGE, Gabriel, *Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii*, prezentare și trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Sibiu, Edit. Deisis, 1999.
- IDEM, *Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii*, cuvânt înainte și trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Sibiu, Edit. Deisis, 2007.
- IDEM, *Mânia și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau Vinul dracilor și pâinea îngerilor*, cuvânt înainte și trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Sibiu, Edit. Deisis, 1998.
- DMITRIEVSKI, Piotr, *Drumul independenței: internetul, relațiile, munca, alimentația, jocurile, alcoolul*, trad. din limba rusă de Diana Guțu, Galați, Edit. Egumenița, 2019.
- EVDOCHIMOV, Paul, *Vârstele vieții spirituale*, trad. de pr. Ion Buga, București, Edit. Sophia, 2019.
- Ică jr., Ioan I., „Morala și spiritualitatea ortodoxă în viziunea Sfântului Grigorie Palama”, în *Revista Teologică*, nr. 3-76/1994.
- IDEM, „Sfântul Maxim Mărturisitorul despre iubirea agapică”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 7/1988.
- IDEM, „Teologie și spiritualitate la Sf. Simeon Noul Teolog”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 3/1997.
- IDEM, „Teologie și teologi după Sf. Grigorie de Nazianz”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 7/1989.
- KRAIOPOULOS, arhim. Simeon, *Stresul. Cum se naște și cum se vindecă*, trad. de Garoafa Coman, București, Edit. Bizantină, 2015.
- LARCHET, Jean-Claude, *Terapeutica bolilor mintale. Experiența Răsăritului creștin din primele secole*, trad. din limba franceză de Florin Sicoie, București, Edit. Harisma, 1997.
- LARCHET, Jean-Claude, *Terapeutica bolilor spirituale*, trad. de Marinela Bojin, București, Editura Sophia, 2001.
- LOGOTHETIS, arhim. Spiridonos, *Deprimarea și tămăduirea ei în învățătura Bisericii*, trad. din limba greacă de

pr. Șerban Tica, București, Edit Sophia, 2016.

- LOSSKY, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. studiu introductiv și note de pr. Vasile Răducă, București, Edit. Anastasia, 2003.
- NELLAS, Panagiotis, *Omul-animat îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, Sibiu, Edit. Deisis, 2002
- NICODIM Aghioritul, *Paza celor cinci simțuri. Carte sfătuitoare pentru paza celor cinci simțuri, a nălucirii și a inimii și care sunt îndulcirile duhovnicești și chiar ale minții*, colecția „Comorile pustiei”, nr. 35, Anastasia, 1999.
- IDEM, *Războiul nevăzut alcătuit pentru cel mai mare folos sufletesc de ieromonahul atoniți editat la cererea mai marilor credincioși creștini de P. Cuv. Ieromonah Gavriil Aghioritul*, Chișinău, 1991.
- PALADIE, *Istoria lausiacă*, București, EIBMBOR, 2007.
- SAHAROV, Sofronie, *Viața și învățătura starețului Siluan Athonitul*, Sibiu, Edit. Deisis, 1999.
- Sfântul IOAN CASIAN, *Convorbiri duhovnicești*, București, EIBMBOR, 2004.
- SPIDLIK, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, trad. și prezentare: diac. Ioan I. Ică jr., cuvânt înainte: P. Marko I. Rupnik S.J., Sibiu, Editura Deisis, 1997.
- STAN, Pr. lect. dr. Nicolae Răzvan, „Ascetica și Mistica creștină în formarea teologică și în viața preotului și a credinciosului”, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 5-8/2004.
- VLACHOS, Ierotheos, *Isihie și Teologie. Calea tămăduirii omului în Biserica Ortodoxă*, trad. protosinghel Teofan Munteanu, București, Edit. Sophia, 2016.
- IDEM, *Mitropolit al Naipaktosului, Vremea lucrării. Chipul lăuntric al Tradiției ortodoxe: teologie și viață*, trad. Ierom. Teofan Munteanu, București, Edit. Sophia, 2014.
- IDEM, *Știința medicinei duhovnicești. Practica psihoterapiei ortodoxe*, trad. de protos. Teofan Munteanu, București, Edit. Sophia, 2017.
- IDEM, *Teologia post-patristică și experiența bisericească a Sfinților Părinți*, trad. din limba greacă de Tatiana Petrache, București, Edit. Sophia, 2019.
- IDEM, *Persoana în tradiția ortodoxă*, trad. de prof. Paul Bălan, Bacău, Edit. Bunavestire, 2002.
- IDEM, *Psihoterapia ortodoxă. Știința Sfinților Părinți*, trad. în limba română de Irina Luminița Niculescu, Edit. Înviearea - Arhiepiscopia Timișoarei, 1998.
- VLACHOS, Hierotheos, *Boala și tămăduirea sufletului în tradiția ortodoxă*, trad. de Constantin Făgețan, București, Edit. Sophia, 2007.
- BUNGE, Gabriel, *Gastrimargia sau nebunia pântecelui – știința și învățătura Părinților pustiei despre mâncat și postit plecând de la scrierile avvei Evagrie Ponticul*, trad. de pr. Ioan Moga, Sibiu, Edit. Deisis, 2014.
- LARCHET, Jean-Claude, *Terapeutică bolilor mintale. Experiența creștinismului răsăritean al primelor veacuri*, trad. de Marinela Bojin, București, Edit. Sophia, 2008.
- MADDEN, Rita, *Hrana, credința și postul. O călătorie sacră spre o sănătate mai bună*, trad. din limba engleză de Lucian Filip, Ioan-Lucian Radu, Iași, Edit. Doxologia, 2018.
- MILICĂ, Constantin, Daniela Troia, *Fumatul, dușmanul nemilos al omenirii*, Iași, Edit. Doxologia, 2013.
- RUPNIK S.J, Marko I., *Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea*, trad. de diac. Ioan I. Ică, Sibiu, Edit. Deisis, 1998.
- IDEM, *Spiritualitatea Răsăritului Ortodox. III. Monahismul*, trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Sibiu, Edit. Deisis, 2000.
- SAVA Aghioritul, *Patimi și depresie. Ce este și cum se vindecă depresia*, trad. din greacă de pr. Victor Manolache, Galați, Edit. Egumenița, 2014.
- TEȘU, Ioan C., *Teologia necazurilor*, Iași, Edit. Sf. Mina, 2018.
- IDEM, *Vocația desăvârșirii. Sfaturi și îndemnuri ale părinților athoniți contemporani*, Iași, Edit. Sf. Mina, 2018.
- VINOGRADOV, Leonid, *Despre patimi și ispite*, trad. din limba rusă de Florentina Cristea, Galați, Edit. Egumenița, 2020.

8.2. Seminar-laborator

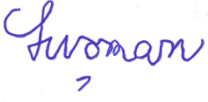
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o radiografie analitică a realităților duhovnicești care marchează fundamental devenirea umană în spectrul religios creștin.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>colocviu</i>	<i>evaluare frontală</i>	100%
10.5 Seminar/laborator		-	-
10.6 Standard minim de performanță:			

Prezentarea celor 8 patimi în tradiția răsăriteană: enumerare, descriere și precizarea unui remediu.

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
28.08.2020	pr. lect. univ. dr. Oliviu-Petru Botoi	-
Data avizării în departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
21.09.2020		
Director de departament		
		
pr. lect. univ. dr. Dragoș Ioan Șuşman		